

מסורת הש"ס

(א) גי' ב"ש ריב"ל,
(ב) ברכות ט'; (ג) ל"ל דף
פכ. ב"מ פג.; (ד) [נמדר]
וילקוט איתא שגש ו"א
ברש"י ירמיה יב פ"ה,
(ה) [ע"י חס' מגילה כ"א],
(ו) [ישעיה ז', (ז) [שם],
(ח) [שם], (ט) [נ"ל אחר ד"ה]
היינו, י' [נ"ל ד"ה],
(י) [מ"ב יט],

גליון הש"ס

גמ' קריינא דאגרתא.
מתחמתא פ' תש"א איתא
דמרוך בללדן בעלמו
מתחמת ורע מתחיה ג'
פסיעות:

לעזי רש"י

מורשק"י [מורש"ק].
ביצה, מקורה מים ורדודים.

אשני נפשך. שנה עמך כדי שלא יכירוך: **ואגוייך אנה.** אני אגלחך: **קשייפא.** גרעני תמרים: **עוהו.** אלו גרעינין וניתן לך מספרים. והיינו דכתיב^(ז) בתער השכירה על שם שערך נתנו לו תער לגלח ואחיו שער נתנו לו בעצרי נהר^(ח) דברים שדרך לעשות על ידי נהר דהיינו טחינת ריחים: **וגם הוקן סספה.** ללא כתיב גלוח אלא ארשא אבל אוקן כתיב סספה^(ט) לשון כלוי על ידי אור שכלתה לגמרי: **גירסייה לארמא** **ושפר באפייה.** אם אתה מחך את הארמא והוטב צניינו העבר לו אם צוקנו ולא שבעת חוכא מיניה: **(י) ציט נסרד אלהיו.** לשון נסר שהשתחוה לנסר ועשאו אלה: **היינו דכסיב ויהי הוא משתחוה מפני שמתחמה לשם הכוה: ויחלק עליהם.** אידי דליריי^(י) במלכאס איירי נמי בהאי קרא דכתיב^(י) ויהי בלילה הוא ואל מלאך ה' וגו' נקט ויחלק עליהם לילה וגו': **מלאך שזדמן לאזניהם לילה שמו.** והוא קיינו: **מעשה לילה.** שגלחמו בשזילו כוכבי לילה כמו שעשו בשזיל צוק: **טבא מליה דר' יצחק נפחא מדבר נפחא.** ר' יוחנן דמקרי צר נפחא כבולא הס"ס כמו (ב"מ דף פה:) מאן עייל צר נפחא נראה למורי דאציו של ר' יוחנן הוי נפחא ולהכי מיקרי צר נפחא ואית דמפרשי צר נפחא על שם יופיו: **הוהו צוק.** אע"פ ששכח תלמודו הואל ומחמת אונסו הוא: **הוהו צורידין כר' יהודה.** דאמר בשמיטת חולין (דף כו.) עד שישחוט את הורידין של עוף הואל וזולתו כולו כחמד אינו חותכו ומולחו כצער חיה ובהמה: **הוהו צני עמי הארץ.** שנעשו תלמידי חכמים לעשות להם כבוד שמהם תלא תורה לישראל שהרי ילאו שמעיה ואבטליון מצני צניו של סנחריב ומצני צניו של המן למדו תורה צני צוק דללקמן [ע"פ כ.]. **ואע"ג דאמר רבי יהודה הכי הוהו צני עמי הארץ:**

חלק פרק אחד עשר סנהדרין צו.

כי הא מילתא. דלקמן מודעינן להו כי היכי דחזינן לקמן דלא זכה נצודנלר לאותו כבוד אלא מפני זכות ד' פסיעות כדאמרין לקמן ה"ג אמרי^(ז) צני עמי הארץ דלא זכו לאותו כבוד אלא מחמת זכות מעט שהיה צאניהם מ"ר. ואית דאמרי דרבי זירא דלעיל קאי צני סנחריב אע"ג דשלח רבי יהודה הוהו צני ע"ה לכדן שמהם תלא תורה כי היכי דנפקו מסנחריב כי הא מילתא מודיעים להו צני ע"ה דהא דמוקין להו לאו משום אציהם אלא משום מורה שצהם שלא מוח דעתם עליהם ויחמרו צאניהם דציקס היו: **מדוע דרך רשעים ללחם.** מפני מה הללם נצודנלר וכבש ירושלים: **אדורו ליה.** לירמיה: **צני מים.** מרשק"ו צלע"ו: **ד' פסיעות.** מפורש לקמן: **על אחס כמה וכמה.** שהיו כל אדם יכולין לתמוה על ממן שער גדול ששתלם עליהם: **לנציאם.** אציהם יצחק ויעקב: **נשבר לני צרבי.** כלומר מתמהי על ממן שכן: **שפי שעות.** כדי שלא יהא פנאי לספרו ולקצרו: **אספת.** מתפא: **אדרינהו הקצ"ה.** להקן שעות לחזקיהו דלוחו היום שנתפא חזקיהו על של כ"ב שעות: **רעט צרבי.** דשלח: **לא היה להם פקנה.** שהיה שכרו מרובה והיה לו רשות לאבד שאריתו: **הוס כסיב שמים ושמים דאזו.** כדי שיתכבד אציו לכך נקרא שם אציו עליו שנקרא מרוך צללן דאי לא כתיב אלא מרוך צן צללן לא הוי מיתקרי עליה שמים דאזו דהכי מצני כולו אינשי פלוני צן פלוני להכי כתיב מרוך צללן: **בחדש החמישי בעשור לחש צא נצור און רב טכנים עמד לפני מלך צבל צירושלם.** אלא נצודנלר סליק לירושלם:

ומי בבית אל ואת האחד נתן בן ואף אותו רשע לא נתגבר עד שהגיע לון שנאמר^(ז) מדן נשמע נחרת סוסיו אמר רבי זירא אע"ג דשלח ר' (יהודה בן בתירא מנציבין)^(ז) הוהו בוקן ששכח תלמודו מחמת אונסו והוהו בוורידין כר' אלך אך משפטים אדבר אותך מדוע דרך רשעים צלחה שלו כל בוגדי בגד נשעתם גם שורשו ילכו גם עשו פרי מאי אהדרו ליה^(י) כי את רגלים רצתה וילאוך ואיך תתחרה את הסוסים ובארץ שלום אתה בוטח ואיך תעשה בגאון הירדן משל לאדם אחד שאמר יכול אני לרוץ ג' פרסאות לפני הסוסים בין בצעי המים נודמן לו רגלי אחד רץ לפניו ג' מילין ביבשה ונלאה א"ל ומה לפני רגלי כך לפני הסוסים עאכ"ו ומה שלשת מילין כך ג' פרסאות על אחת כמה וכמה ביבשה כך בין בצעי המים על אחת כמה וכמה אף אתה ומה בשכר ארבע פסיעות ששלמתי לאותו רשע שרץ אחז כבודי אתה תמיה כשאני משלם שכר לאברהם יצחק ויעקב שרצו לפני כסוסים עאכ"ו היינו דכתיב^(י) לנביאים נשבר לבי בקרבי רחפו כל עצמותי הייתי כאיש שכור וכגבר עברו יין מפני ה' ומפני דברי קדשו הני ד' פסיעות מאי היא דכתיב^(י) בעת ההיא שלח מרוך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים וגו' משום כי חלה חזקיהו ויחזק שדר ליה ספרים ומנחה (אין)^(י) לדרוש (את) המופת אשר היה בארץ דאמר רבי יוחנן אותו היום שמת בו אחז שתי שעות היה וכי חלה חזקיהו ואיתפח אהדרינהו קודשא בריך הוא להנך עשר שע' ניהליה דכתב^(י) הנני משיב את צל המעלות אשר ירדה במעלות אחז בשמש אחורנית עשר מעלות ותשב השמש עשר מעלות במעלות אשר ירדה: ישיעיהו לח ח^(י) בן יכבד אב ועבד^(י) אדני ואם אב אגני איה כבודי ואם אדוניים אני איה מוראי אמר^(י) יצאוא לכם הכהנים בוי שמי ואמרתם במה בוינו את שמך: מלאכי א ו^(י) ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבחראון רב טכנים עמד לפני מלך בבל בירושלם: וישרף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית הגדול שרף באש: ירמיהו נב י-ג

1. ביום ההוא יגלח אדני בתער השכירה בעברי נהר במלך אשר את הראש ושער הרגלים וגם את הן תספה: ישיעיהו ז כ^(י) ויהי הוא משתחוה בית נסרד אלהיו ואדרמלך ושראצר בניו הכהו בחרב והקמה נמלטו ארץ ארץ וימלך אחר חדר גבו תחתי: מלאכי ב יט לו^(י) ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכבד ויכבדם עד חובה אשר משמאל לרשק: בראשית יד טו^(י) יאבד יום אולך בו והלילה אמר הרה גבר: איוב ג ג^(י) מן שמים נלחמו הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרי: שופטים ה כ^(י) וישמע אברם כי נשבה אחיו וקרא את חביבו ולידי ביתו שמעה עשר ושלש מאות ויחדף עד דן: בראשית יד יד^(י) וישם את האקד בביית אל ואת האקד נתן בן: מלאכי א יב כט^(י) מן נשמע נחרת סוסיו מקול מצהלות אבריו רעשה כל הארץ ויבאו ויאבלו ארץ ומלואה עיר וישובי בה: ירמיהו ח טו^(י) צדיק אתה ה' כי אריב אלך אך משפטים אדבר אותך מדוע דרך רשעים צלחה שלו כל בוגדי בגדי ירמיהו יב א^(י) כי את רגלים רצתה וילאוך ואיך תתחרה את הסוסים ובארץ שלום אתה בוטח ואיך תעשה בגאון הירדן: ירמיהו יב ה^(י) לנביאים נשבר לבי בקרבי רחפו כל עצמותי הייתי כאיש שכור וכגבר עברו יין מפני ה' ומפני דברי קדשו: ירמיהו כג ט^(י) בעת ההוא שלח מרוך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיהו וישמע כי חלה חזקיהו: ישיעיהו לט א^(י) וכן במלצי שרי בבל המושלחים עליו לרש המופת אשר יהי בארץ עובד האלהים לנסותו לדעת כל בלבבו: דברי הימים ב לב לא^(י) הנני משיב את צל המעלות אשר ירדה במעלות אחז בשמש אחורנית עשר מעלות ותשב השמש עשר מעלות במעלות אשר ירדה: ישיעיהו לח ח^(י) בן יכבד אב ועבד^(י) אדני ואם אב אגני איה כבודי ואם אדוניים אני איה מוראי אמר^(י) יצאוא לכם הכהנים בוי שמי ואמרתם במה בוינו את שמך: מלאכי א ו^(י) ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבחראון רב טכנים עמד לפני מלך בבל בירושלם: וישרף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית הגדול שרף באש: ירמיהו נב י-ג